

2. ULUSAL TOKSİKOLOJİ KONGRESİ'NİN ARDINDAN

Prof. Dr. Ali Esat KARAKAYA
Türk Toksikoloji Derneği Başkanı

Derneğimiz tarafından düzenlenen 2. Ulusal Toksikoloji Kongresi 3-6 Nisan 1997 tarihlerinde Antalya-Belek İber Otelde 195 katılımcı, 12'si yurt dışından olmak üzere 17 çağrılı tebliğ, 2 panel, 2 sempozyum, 10 sözlü tebliğ ve 86 poster tebliği ile gerçekleştirildi. Toksikoloji Derneği olarak bu kongreyi düzenleme kararı alırken bir dizi beklentimiz ve bir çokta endişemiz vardı. Kongre sonunda beklentilerimizin gerçekleştiğini ve endişelerimizin tümünün aşıldığını görmek bizlere büyük bir mutluluk verdi. Beklentilerimiz vardı çünkü toksikoloji'nin özellikle son yıllarda ülkemizde hızla gelişen, araştırmacı başına en fazla yurt dışı yayına sahip bilim dalları arasında yer alan, geniş uygulama alanları hayata geçmeye başlamış, disiplinler arası çalışmaya açık bir bilim dalı olduğunu biliyorduk. Endişemiz bu potansiyelin kongreye yansıyor, yansımayacağı idi. Kongrenin bilimsel düzeyi ve katılımcıların ilgisi beklentilerimizin üzerinde gerçekleşti. Kongreye katılım kelimenin tam anlamı ile ülkenin dört bir yanından oldu. Ankara, Gazi, Hacettepe, ODTÜ, Bilkent, İstanbul, Marmara, Ege, Dokuz Eylül, Akdeniz, Uludağ, Osman Gazi, Çukurova, Adnan

Menderes, Celal Bayar, Van Yüzüncüyıl, Cumhuriyet Üniversiteleri, GATA, ve TÜBİTAK-MAM olmak üzere ülkenin 19 akademik biriminden, RSMHE, Sağlık Bakanlığı, Kimya Sanayicileri Derneği, Kimya Mühendisleri Odası gibi kuruluşlardan tebliğ ile katılımlar oldu. Yurt dışından ABD, Almanya, Hollanda, İngiltere, Polonya, İsviçre, Danimarka'dan tebliğ ile katılan konuklarımız vardı.

Kongrenin ilk günü "Türkiye'de Toksikoloji Eğitimi" konulu panelin ardından açılış seromonisi gerçekleştirildi. Açılış bildirisi Avrupa Toksikoloji Dernekleri Federasyonu Başkanı Prof. Dr. Hermann Bolt tarafından sunuldu. Bu tebliğ Türkiye'de toksikolojinin kurulmasında büyük emeği olan ve 1978 yılında aramızdan ayrılan sevgili hocamız anısına adandı. Bu vesile ile değerli hocamızı bir kere daha saygı ile andık. Açılış sırasında fotoğraf sanatçısı Mehmet Aslan Güven'in sunduğu ve ülkemizin olağanüstü güzelliklerini

İÇİNDEKİLER

2. Ulusal Toksikoloji Kongresi'nin Ardından.....	1, 2
EUROTOX 2001 İstanbul'da.....	3
Bilimsel Toplantılar	4, 5
EUROTOX 1997'den 2001'e	6, 7
Duyuru.....	8

sergileyen dia gösterisi büyük bir zevkle izlendi.

Kongrede sunulan tebliğler konu yönünden toksikolojinin geniş spekturumunu yansıtıyordu. Genetik polimorfizm, genotoksisite, moleküler epidemiyoloji, endüstri toksikolojisi, metal toksisitesi, pestisit toksisitesi, kimyasal karsinojenik etki, teratojenik etki, immunotoksisite konusunda çok sayıda çalışma kongrede sunuldu ve tartışıldı.

Kongrenin son gününde "Kimyasal maddelerin Toksikolojik Risk Değerlendirmesi - Altın Madenciligi ve Siyanür Kullanımı" konusunda bir panel gerçekleştirildi. Panelde kamuoyunu yıllardır meşgul eden bu güncel konu ilk olarak toksikolojik risk değerlendirilmesi yaklaşımı ile tartışıldı. Toksikolojik risk değerlendirilmesi ülkemiz için henüz yabancı bir kavramdır. Bu nedenle de kimyasalların zararları konusundaki tartışmalar spekülasyon ağırlıklı olarak sürdürülmekte ve sonuçsuz tartışmalar kısır bir döngü haline gelmektedir. Panelin ülkemizde

risk değerlendirme kavramının yerleşmesine katkısı olacağı kanısındayız. Bu panele yapılan konuşmalar önümüzdeki aylarda Türk Toksikoloji Derneği tarafından bir kitapçık halinde yayınlanacaktır.

Organizasyon komitesi olarak bizlere gelen olumlu tepkilerden kongre'nin bilimsel etkinliklerinin yanısıra sosyal içeriğinin de katılımcıları tatmin ettiğine inanıyoruz. Kongre sırasında oluşan bilimsel işbirliği ortamının ve dostlukların giderek güçlenmesi en büyük dileğimiz.

Bu kongrenin Türkiye'deki toksikoloji bilimi adına bir kazanımı da yetenekli çalışkan ve istekli, bir genç kuşağın varlığını gururla izlememiz oldu. Bu başarılı kongrede emeği geçen herkese özellikle de Kongre Sekreteri Doç. Dr. Nurşen Başaran ve kongrenin her aşamasında başarılı çalışmalarını izlediğimiz organizasyon komitesi üyesi genç arkadaşlarımıza özverili çalışmaları için bütün dernek üyeleri adına teşekkür ediyorum.

EUROTOX 2001 İSTANBUL'DA

EUROTOX Avrupa'daki Ulusal Toksikoloji Derneklerinin çoğunun üye olduğu bir Federasyondur (Almanya,

EUROTOX'un üyesidir ve ilk 14 üye arasındadır. 1997 Danimarka Aarhus toplantısında Yunanistan ve Rusya'da EUROTOX üyeliğine kabul edilmiştir.

Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hırvatistan, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, Macaristan, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovak Cumhuriyeti ve Türkiye). Bu ulusal derneklerin yaklaşık 6000 üyesi bulunmaktadır. EUROTOX ayrıca çoğu Batı Avrupa olmak üzere 50 ülkeden 600 bireysel üyeye sahiptir. Türk Toksikoloji Derneği 1989 yılından beri

EUROTOX'un ilk, bilimsel toplantısı 11 Ocak 1963'de Paris'te yapılmış, derneğin adı ise Carlsbad'de 11 Haziran 1974'te yapılan toplantıda belirlenmiştir. Bilimsel toplantı ve workshopları, lisansüstü eğitim seminerlerini organize eden ve

toksikoloji ile ilgili toplantıları destekleyen EUROTOX, senede 3 kez yayınlanan ve toksikoloji ile ilgili bilimsel toplantı ve raporları içeren Newsletter adlı dergiyi de üyelerine ücretsiz olarak dağıtmaktadır. Her yıl düzenli olarak Avrupa'nın bir kentinde kongre düzenleyen EUROTOX 2001 yılındaki bilimsel kongresini Türk Toksikoloji Derneği'nin evsahipliği ile İstanbul'da düzenleyecek.

BİLİMSEL TOPLANTILAR (1997-1998)

- 4-8 October 1997, Varna, Bulgaria
3rd Xenobiotic Metabolism and Toxicity Workshop of the Balkan Countries.
 Info: Stanislav Yanev, Bulgarian Acad. Sciences, Inst. Physiology, Dept. Drug Toxicity, Acad. G. Bonchev Street Bl. 23, BG1113 SOFIA, Bulgaria;
 tel. +359-2713-2107,
 fax +359-2738-469,
 e-mail tox@iph.bio.acad.bg,
 internet www.bio.acad.bg
- 6-10 October 1997, Halle, Germany,
Intern. Symposium on Renal and Hepatic Transport - Similarities and Differences.
 Info: Wolfgang Klinger, Klinikum der Friedrich-Schiller-Universität Inst. für Pharmakologie und Toxikologie, Postfach, D-07740 JENA, Germany;
 tel. +49-3641-631765,
 fax +49-3641-631761,
 e-mail hzub@mti-n.uni-jena.de,
 internet www.mti.unijena.de/mti/mti.html.
- 9-14 October 1997, Acquafredda di Maratea, Italy.
European Research Conference on Mechanism in Toxicity - Recent Molecular Advances.
 Info: Josip Hendekovic, European Science Foundation, 1 Quai Lezay-Marnésia, F-67080 STRASBOURG, France;
 tel. +33-3887-67135,
 fax +33-3883-66987,
 e-mail euresco@esf.org,
 internet www.esf.org/euresco.
- 14-24 October 1997, Tekirova-Antalya, Turkey.
DNA Damage and Repair: Oxygen Radical Effects, Cellular Protection and Biological Consequences (NATO Advanced Study Institute).
 Info: Miral Dizdaroglu, Natl. Inst. of Standard & Technology, Bldg. 222/A353, USA-GAITHERSBURG MD 20899, USA;
 fax +1-301-330-3447,
 e-mail miral@nst.gov.
- 15-17 October 1997, Tours, France.
ESCP 26th Annual Symposium: Future Therapies and Clinical Pharmacy.
 Info: European Society of Clinical Pharmacy, Parallelboulevard 214-D, NL-2202-HT NOORDWIJK, The Netherlands;
 fax +31-71-3646170.
- 26-30 October 1997, Hilton Head (SC), USA.
8th North American ISSX Meeting.
 Info: Ms. Nancy Holahan, ISSX Adm Of., P.O. Box 3, USA - CABIN JOHN, MD 20818, USA.;
 tel. +1-301-983-2434,
 fax +1301-983-5357,
 e-mail nholahan@exec.issx.org.
- 10-14 November 1997, Newmarket, U.K.
Ninth Advanced Course in Toxicology (ACT9): Risk Assessment in Pharmaceutical Development.
 Info: Ms. Tony Gilbert Fowler, Honeyman Coates, Mulberry House GB - EYE, Suffolk IP23 7AJ, U.K.;
 tel. and fax: +44 1379871359.
- 10-21 November 1997, Utrecht, The Netherlands.

Course "Epidemiology" of the Netherlands Postgraduate Education in Toxicology (language of the course will be English).

Info: Postgraduate Education in Toxicology, Wageningen Agricultural University, Dept. Toxicology, P.O. Box 8000, NL-6700EA WAGENINGEN, The Netherlands;

tel. +31-317-482656,

fax +31-317-484931.

- 8-19 December 1997, Utrecht, The Netherlands

Course "Medical and Forensic Toxicology" of the Netherlands Postgraduate Education in Toxicology

(language of the course will be English).

Info: Postgraduate Education in Toxicology, Wageningen Agricultural University, Dept. Toxicology, P.O. Box 8000, NL-6700EA, WAGENINGEN, The Netherlands;

tel. +31-317-482656,

fax +31-317-484931

- 5-16 January 1998, Leiden, The Netherlands

Course "Cell Toxicology" of the Netherlands Postgraduate Education in Toxicology (language of the course will be English).

Info: Postgraduate Education in Toxicology, Wageningen Agricultural University, Dept. Toxicology, P.O. Box 8000, NL-6700EA WAGENINGEN, The Netherlands;

tel. +31-317-482656,

fax +31-317-484931

- 2-13 February 1998, Amsterdam, The Netherlands

Course "Molecular Toxicology" of the

Netherlands Postgraduate Education in Toxicology (language of the course will be English).

Info: Postgraduate Education in Toxicology, Wageningen Agricultural University, Dept. Toxicology, P.O. Box 8000, NL-6700EA WAGENINGEN, The Netherlands;

tel. +31-317-482656,

fax +31-317-484931.

- 1-5 March 1998, Washington DC. USA.
37th Annual Meeting of the Society of Toxicology (USA).

Info: SOT., 1767 Business Center Drive, Suite 302, USA-RESTON, VA 20190-5332, USA;

tel. +1-703-438-3115,

fax +1-703-434-3113,

e-mail sothq@toxicology.org.

- 16-27 March 1998, Leiden, The Netherlands

Course "Genetic Toxicology" of the Netherlands Postgraduate Education in Toxicology (Language of the course will be English).

Info: Postgraduate Education in Toxicology, Wageningen Agricultural University, Dept. Toxicology, P.O. Box 8000, NL-6700EA WAGENINGEN, The Netherlands;

tel. +31-317-482656,

fax +31-317-484931.

- 19-21 March 1998, Mainz, Germany
Frühjahrstagung der Deutsche Gesellschaft für Experimentelle und Klinische Pharmakologie und Toxikologie e.V.

Info: U. Förstermann, Pharmakol. Inst. der Univ., Obere Zahlbacherstrasse 67, D-55131 MAINZ, Germany;

tel. +49-61-31177170.

EUROTOX 1997'den 2001'e

Yrd. Doç. Dr. İsmet ÇOK
G.Ü. Eczacılık Fakültesi
F. Toksikoloji ABD Öğretim Üyesi

Her yıl belirli bir dönemde Anabilim Dalımızda tatlı bir telaş yaşanır. EUROTOX adlı bu telaşın esintileri Anabilim Dalımız Başkanından sekreterimize kadar ulaşır. Bir yıl boyunca elde edilen bazı bilimsel verilerin uluslararası bir toplantıda tartışılmasının heyecanıdır bu. Bu yıl 36.sı gerçekleştirilen Avrupa Toksikoloji Dernekleri Federasyonu (EUROTOX)'un 1997 yılı kongresi, 25-28 Haziran tarihleri arasında Danimarka'nın Aarhus şehrinde Danimarka Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği'nin ev sahipliğinde yapıldı. Çoğunluğu Avrupa ülkelerinden olmak üzere 38 ülkeden 550 dolayında toksikolog bu toplantıda bir araya gelerek, toksikoloji alanındaki son gelişmeleri ve araştırma sonuçlarını aktarma fırsatı buldular. EUROTOX

ortaya koymaktadır. Çünkü bu tür organizasyonlardan elde edilen artı puanlar hem kongreyi düzenleyen ülke derneğinin hem de o ülkenin hanesine yazılmakta. Böylelikle dernekler ileride yapılabilecek her türlü uluslararası organizasyonda kendisini kanıtlamış olmanın rahatlığı ile hareket etme olanağına sahip olmaktadır. Aarhus "Scandinavian Congress Center'da yapılan kongreye Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesinden Prof. Dr. Ali Esat Karakaya, Prof. Dr. Sema Burgaz ve Yrd. Doç. Dr. İsmet Çok, Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesinden Prof. Dr. Mümtaz İşcan 4 bildiri ile katıldılar. Bu katılımcıların kongreye taşıdıkları bilimsel amaçlarının yanısıra en önemli heyecanları, Türkiye'nin diğer bir deyişle Türk Toksikoloji Derneği'nin böyle bir organizasyonu 2001 yılında üstlenmeye aday olmasıydı. Bu amaçla Türk Toksikoloji Derneği Kongre sergi salonunda

"Let's meet where the continents meet" sloganı ile bir stand açmıştı. Bu standın amacı 2001 yılına ait hazırlanan "Öneri Dosyası'nın katılımcılara tanıtılması, ayrıca Türkiye ve kongrenin yapılmasının planlandığı İstanbul hakkında bilgi sunulmasıydı.

İlgilenenlerin incelemesine sunulan gerek EUROTOX 2001 İstanbul Öneri Dosyası, gerekse Turizm Bakanlığından sağlanan broşür ve küçük hediyeler standımıza büyük

kongrelerinin Dünya ülkeleri ve araştırmacıları tarafından ne derece önemsendiğinin göstergesi, Avrupa ülkelerinin yanısıra Kanada, ABD, Mısır, Çin, Kore, Yeni Zelanda, Hindistan, İran gibi ülkelerin araştırmacılarının da bu kongreye katılmaları idi. Bu katılım da EUROTOX kongrelerinin bilimsel önemini açıkça

bir ilginin doğmasına neden oldu. Oldukça planlı bir şekilde hazırlanan çalışmaların sonuçlarının alınması için 26 Haziran tarihine gelindi. Bu tarihte öğleden sonra üye ülkelerin delegelerinin oylarıyla belirlenecek 2001 EUROTOX yarışında Türkiye yalnız değildi; İtalya Toksikoloji Derneği de aynı yıl

kongrenin kendi ülkelerinde yapılmasına aday olmuştu. Sabah seansında İtalyan üyeler standımıza gelerek başarılar dilerdiler. "EUROTOX Business Meeting" 26 Haziran 1997 Perşembe günü saat 17.30 da başladı. Toplantıya her ülke toksikoloji derneği üye sayılarına göre 1 veya 2 delege ile katılıyordu. Türk Toksikoloji Derneğinin 1, İtalyan Toksikoloji Derneği'nin 2 oy hakkı vardı. Oylamadan önce ilk olarak İtalyan Toksikoloji Derneği Genel Sekreteri önerilerini tanıttı. Daha sonrada Türk Toksikoloji Derneği Genel Sekreteri Prof. Dr. Mümtaz İşcan önerimizi tanıttı. Oylamaya saat 20.00'ye doğru geçildi. Sonuçlar açıklandığında gerçek bir sürpriz yaşadık. En iyimser tahminimizle lehimize 2-3 farkla kazanmak veya kayıp etmeyi beklerken Türkiye 23 İtalya 7 gibi, bir sonuç hepimizi fazlasıyla sevindirdi. Bu sonuç Türk Toksikoloji Derneği'nin Yönetim Kurulundan üyesine kadar olan herkesin eseri idi. Başka Prof. Dr. Ali Esat Karakaya tebrikleri kabul ederken eminim diğer ekip üyeleri gibi onu da yeni bir "sevinçli telaş" sarmıştı. EUROTOX'un 2001 yılında Türk Toksikoloji Derneği tarafından İstanbul'da yapılması gerçeği. İstanbul'un tarihi ve coğrafik özellikleri nedeniyle daha başlangıçta 700 civarında katılımcının beklendiği EUROTOX 2001 gerçeği şimdiden omuzlarımıza "tatlı bir yük" olarak yüklenmişti bile. Ne diyelim Hadi Hepimize Kolay Gele...

Bilimsel düzeyin yüksek, ancak sosyal yönü zayıf olduğu kongreye gelince; 4 gün süren kongrede gerçekleşen bilimsel etkinliklerin dikkat çekici noktalarını şöyle özetleyebilirim:

* Kongre 7 ayrı bölümden oluşan sempozyum serileri, 5 ayrı workshop grupları, oral sunumların yapıldığı bölümler ve ayrıca poster sunumlarının bulunduğu bir programdan oluşuyordu. Sempozyum konularının başlıkları ise;

- Animal welfare and ethics,*
- Ecotoxicological Risk Assessment,*
- Effects of environmental chemicals on reproduction,*
- Chemoprevention,*

Regulatory Immunotoxicology: The scientists' point of view,

Novel issues of risk assessment of chemical carcinogenes,

New frontiers in human and ecological toxicology: determining genetic vs environmental causes of susceptibility idi.

* Workshop konularını ise;

Biomarkers of exposure,

Current molecular approaches in toxicology,

Complex mixtures,

Receptor mediated toxic responses,

Extrahepatic metabolism in target organ toxicity başlıkları oluşturuyordu.

* 15 oral ve 186 bildirinin sunulduğu poster sunumlarında ağırlık;

Epidemiology, occupational exposure and genotoxicity,

Toxicokinetics / biotransformation and in vitro toxicology,

Ecotoxicology and metals,

Biomarkers of exposure and susceptibility konu başlıklarında yoğunlaşmıştı.

* Her sene olduğu gibi kongre boyunca açık bulunan sergi, katılımcılar için son derece yararlı oldu. 35 firma ve bilimsel kuruluşun bir araya geldiği bu sergide toksikoloji ile ilgili kuruluşları görmek, incelemek, etkileşimde bulunmak katılımcılar ve kongre hazırlığı yapan ülkeler için uygun bir zemin hazırladı.

Bülten Yayın Kurulu

Doç. Dr. Ali BİLGİLİ
Dr. Benay CAN EKE
Dr. Berran YÜCESOY
Uzm. Ecz. Hande GÜRER

Bültende yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Bülten, ücretsiz olarak Türk Toksikoloji Derneği üyelerine gönderilir.

Şafak Matbaacılık Tic. Ltd. Şti.
Tel : 229 57 84 ANKARA